

2023-02-01

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS 2021-00675

Komplettering av överklagan till Mark- och miljööverdomstolen om fotbollsplaner i Källtorp

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att anta förslag till komplettering av överklagan till Mark- och miljööverdomstolen i mål M 498-23 angående anmälan om anläggande av fotbollsplaner m.m. på del av fastigheten Erstavik 25:1, skifte 14, i Nacka kommun, i enlighet med bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 1 februari 2023.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen har i dom den 19 december 2022 avslagit kommunens överklagan av länsstyrelsens beslut att förbjuda kommunen att anlägga två konstgräsplaner för fotboll med mera inom del av fastigheten Erstavik 25:1 i Källtorp. Domstolen bedömer, i likhet med länsstyrelsen, att den anmälda åtgärden skulle innebära påtaglig skada på natur- och kulturmiljön och att de försiktighetsmått som kommunen har åtagit sig inte är tillräckliga för att begränsa eller motverka skadan på naturmiljön. Kommunen har överklagat domen och fått anstånd med att komplettera överklagan.

I den kompletterade talan yrkar kommunen att Mark- och miljööverdomstolen upphäver domen och meddelar att den anmälda åtgärden kan påbörjas med vidtagande av de åtgärder som kommunen redovisat, i andra hand med de försiktighetsmått som domstolen finner nödvändiga. Som skäl för prövningstillstånd anges i huvudsak att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen har dömt rätt i bedömningen av påtaglig skada på natur- och kulturmiljön, att ett förbud inte är motiverat eller proportionerligt när skyddsåtgärder har redovisats samt att domstolen inte bedömt att åtgärderna ryms inom riksintresset för friluftsliv och sin i intresseavvägningen inte heller beaktat det starka allmänintresset av idrottsanläggningar för barn och unga och barnkonventionen. Utifrån detta går det inte att bedöma om domstolen har dömt rätt utan att målet tas upp igen. Det är även av vikt för ledning av rättstillämpningen att målet tas upp av högre rätt utifrån hur det allmänna intresset av idrottsanläggningar för barn och unga och barnkonventionen ska beaktas i prövningar som dessa.

Ärendet

Sammanfattning av mark- och miljödomstolens dom

I mark- och miljödomstolens dom, bilaga 1, anger domstolen bland annat att anläggandet av fotbollsplaner m.m. är att betrakta som en icke-reversibel åtgärd som innebär att hävden av odlingsmarken i Källtorp upphör. Vidare anger domstolen att den anmälda åtgärden i sig inte omfattas av riksintresset för friluftsliv och att de insatser med stigar och skyltning som kommunen åtagit sig att utföra inte innebär en sådan utveckling av områdets värden för friluftslivet att det blir fråga om en avvägning mellan två olika riksintressen.

Mark- och miljödomstolen bedömer, i likhet med länsstyrelsen, att den anmälda åtgärden skulle innebära påtaglig skada på natur- och kulturmiljön. Domstolen bedömer att de försiktighetsmått m.m. som kommunen har åtagit sig inte kan anses tillräckliga för att begränsa eller motverka skadan på naturmiljön. Domstolen anser inte heller att det finns några andra möjliga försiktighetsmått som skulle möjliggöra att fotbollsplaner anläggs inom området. Skadan går således inte att begränsa eller motverka.

För att målet ska prövas av Mark- och miljööverdomstolen krävs prövningstillstånd.

Kommunens överklagan

Kommunen har den 9 januari 2023, genom delegationsbeslut av ordförande, överklagat domen, bilaga 3. I överklagan framförs att kommunen överklagar domen och söker prövningstillstånd samt hemställer om anstånd med att utveckla grunder för talan och skälen för prövningstillstånd till och med den 6 februari 2023 för att kommunstyrelsen ska kunna ta ställning till utvecklade talan. Anstånd har medgetts, bilaga 4.

Stadsledningskontorets och juridik- och kanslistabens förslag till komplettering av överklagan

I förslag till kompletterad talan yrkar kommunen att Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens dom och meddelar att den anmälda åtgärden kan påbörjas med vidtagande av de åtgärder som kommunen redovisat, i andra hand med de försiktighetsmått som domstolen finner nödvändiga. Skälet till andrahandsyrkandet är att domstolen kan identifiera ytterligare någon åtgärd som domstolen bedömer nödvändig men som inte framgår av de åtgärder kommunen redovisat.

Som skäl för prövningstillstånd anges i huvudsak att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen har dömt rätt i bedömningen av påtaglig skada på natur- och kulturmiljön, att ett förbud inte är motiverat och proportionerligt när skyddsåtgärder har redovisats samt att domstolen inte bedömt att åtgärdena ryms inom riksintresset för friluftsliv och inte närmare beaktat det starka allmänintresset av idrottsanläggningar för barn och unga och barnkonventionen. Det går inte utifrån detta att bedöma om mark-

och miljödomstolen har dömt rätt utan att målet tas upp igen. Det är även av vikt för ledning av rättstillämpningen att målet tas upp av högre rätt utifrån hur det allmänna intresset av idrottsanläggningar för barn och unga och barnkonventionen ska beaktas i prövningar som dessa.

I kompletteringen finns även en utvecklad talan sedan den förra överklagan till mark- och miljödomstolen. Det som särskilts framförs är hur området sedan 1970-talet omvandlats och att brukandet av odlingsmarken har upphört och lett till att odlingsmarken börjat växa igen. Detta har lett till att den historiska kopplingen mellan odlingsmarken och Källtorps gårdsmiljö ytterligare försvagats. Vidare framförs att genom att kommunen anlägger fotbollsplaner för barn och unga, vilket främjar folkhälsan, samt genom att genomföra insatser med stigar och skyltning som kommunen åtagit sig att utföra och att sköta marken så att den inte växer igen med tallar och aspely, främjar en sådan utveckling av områdets värden för det samlade friluftslivet att det blir fråga om en avvägning mellan två olika riksintressen, där friluftslivet väger tyngre. Vidare framförs att även artikel 31 i barnkonventionen bör tillmätas vikt vid en intresseavvägning.

Alternativ för Källtorp

Ett alternativ om Mark- och miljööverdomstolen inte skulle ge prövningstillstånd i detta mål är att se över möjligheten att endast anlägga en fotbollsplan i östra delen av Källtorps ängsmark, för att ytterligare minska påverkan på natur- och kulturmiljön. En sådan anläggning skulle kunna tillskapas i princip utan marknivåförändringar. Omklädningsrum skulle kunna göras i mindre skala och med biotoptak. Med detta alternativ går det samtidigt att bibehålla befintliga grässlånter, säkerställa att övriga växter klipps så att landskapet hålls öppet och att skogsbrynet inte flyttar fram med aspely och tallar. Det skulle till och med kunna höja värdet på ängsmarken som håller på att växa igen.

Alternativet ovan är inget som föreslås yrkas till Mark- och miljööverdomstolen i denna komplettering eftersom det finns risk att målet efter lång handläggningstid i domstol återförvisas till lägre instans för att utreda den frågan med ytterligare handläggningstid. Om prövningstillstånd inte ges kan alternativet med endast en fotbollsplan samrådats direkt med länsstyrelsen.

Framtida hantering

Kommunstyrelsen har den 9 januari 2023 befullmäktigat kommunjurist Christopher Arontaus och Sylvia Ryel eller den de i sitt ställe sätter, att föra kommunens talan i domstol i mål om anläggande av fotbollsplaner med mera i Källtorp.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför i sig inga ekonomiska konsekvenser. Om domen inte ändras kommer kommunen inte att kunna anlägga fotbollsplanerna, vilket i förlängningen medför merkostnader för kommunen.

Konsekvenser för barn

Tillgången till idrottsplatser är av stor betydelse för folkhälsan, särskilt för barn och unga. Det är därmed angeläget att de aktuella fotbollsplanerna i Källtorp kommer till stånd och att mark- och miljödomstolens dom ändras i syfte att få till fotbollsplanerna.

Bilagor

1. Mark- och miljödomstolens dom, 2022-12-19
2. Förslag till komplettering av överklagan
3. Kommunens överklagan, 2023-01-09
4. Underrättelse anstånd, 2023-01-17

Poa Hellqvist
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Anders Mebius
Kultur- och fritidsdirektör
Stadsledningskontoret

Christopher Arontaus
Tf kanslichef
Juridik- och kanslistaben